

партійної та комсомольської організації Інституту, розпочала активну діяльність з метою об'єднання творчих сил молодих археологів та інших фахівців, що займаються проблемами стародавньої історії, насамперед історії найдавнішого населення України. Одним з істотних кроків у цьому напрямку є створення Київського відділення секції археології та історії стародавніх суспільств Радянської асоціації молодих істориків. На засадах взаємодопомоги, створення сприятливої для творчого зростання наукової та студентської молоді атмосфери, вона має об'єднати фахівців академічних установ міста, насамперед Інституту археології та інших інститутів АН УРСР (історії, філософії, етнографії тощо), вищих навчальних закладів Києва і насамперед історичних факультетів університету та педінституту, музеїв відповідного профілю (археологічного, історії Києва, музеїв Лаври, Софійського музею та ін.).

Як відомо, у багатьох містах нашої республіки (Харкові, Одесі, Львові, Дніпропетровську, Сімферополі, Севастополі, Чернігові,

Донецьку тощо) активно працюють багато молодих археологів та представників суміжних дисциплін. Їх високий професійний рівень засвідчила VI Республіканська конференція молодих археологів, яка відбулася у жовтні 1987 р. у Києві на базі Інституту археології АН УРСР. Періодичне проведення молодіжних археологічних конференцій у межах України (при участі гостей з інших братніх республік) та безпосередні контакти молодих археологів Києва з колегами з інших міст, особливо під час експедиційної роботи, можуть стати основою і для створення республіканського об'єднання (філії) молодих археологів та фахівців з питань історії та культури стародавніх народів. Рада молодих вчених Інституту археології АН УРСР сподівається, що організація Української філії секції археології та стародавньої історії РАМІ, яка б об'єднала відповідні молодіжні товариства, клуби та гуртки у межах нашої республіки, буде сприяти подальшому розвитку історико-археологічних досліджень на Україні.

Археологічний семінар у Полтаві

О. Б. Супруненко

18—20 травня 1989 року у приміщенні Полтавського краєзнавчого музею відбувся другий обласний науково-практичний семінар «Охорона і дослідження пам'яток археології Полтавщини», організований обласним краєзнавчим музеєм за участю Полтавської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. У його роботі взяло участь багато археологів і краєзнавців — представників академічних наукових установ, вузів і музеїв Києва, Лубен, Москви, Нових Санжар, Оренбурга, Полтави, Сум, Харкова, Черкас і Чернігова. Засідання семінару відвідали наукові співробітники музеїв області, вчителі шкіл та члени археологічних і краєзнавчих учнівських гуртків.

У перший день роботи семінару, на пленарному засіданні, заслухано три доповіді. Професор Харківського державного університету, д. і. н. Б. А. Шрамко (Харків) підсумував результати багаторічних розкопок на Більському городищі й окреслив культурно-історичні зв'язки населення Полтавщини доби раннього залізного віку. Заступник директора Інституту геологічних наук

АН УРСР Д. Є. Макаренко (Київ) у доповіді «Життєвий шлях М. О. Макаренка» навів ряд нових, досі невідомих фактів до біографії визначного археолога і мистецтвознавця, уродженця Полтавщини. Директор Полтавського краєзнавчого музею Г. П. Білоус (Полтава) зачитала доповідь «Археологія у Полтавському краєзнавчому музеї».

На семінарі працювало дві секції, які заслухали під час роботи 20 доповідей і повідомлень. Серед виступів з проблем археології Полтавщини відзначені доповіді В. П. Григор'єва (Черкаси) «Про час появи скіфів у Лівобережному Придніпровському терасовому лісостепу», І. Б. Шрамко (Харків) «Способи укріплення залізних виробів ремісниками басейну Ворскли у VII—IV ст. до н. е.», Ю. Ю. Моргунова (Москва) «Динаміка формування і розвитку Посульського кордону», П. М. Гребеня (Чернігів) «Нові розкопки Остерського Городця» та ін.

Ряд виступів було присвячено історії археологічних досліджень на території краю та різноманітним фортифікаційним і господарським пам'яткам доби пізнього серед-

вбівччя. Загальну увагу привернули доповіді Н. М. Виставкіної (Оренбург) «І. А. Зарецький — співробітник Оренбурзького музею», к. і. н. О. О. Франко (Київ) «Фонд Ф. К. Вовка у Науковому архіві ІА АН УРСР», Г. П. Заїки (Полтава) «Деякі питання історії Української лінії».

Зазначимо, що схвальної оцінки заслуговує підготовчий період до відкриття семінару. Протягом цього часу було надруковано його програму та ілюстрований збірник тез доповідей (Охорона та дослідження пам'яток археології Полтавщини. Другий обласний науково-практичний семінар 18—19 травня 1989 рр.— Полтава, 1989.— 132 с.), що разом із збірником першого семінару (Охорона та дослідження пам'яток археології Полтавщини. Обласний науково-практичний семінар, 22—23 січня 1988 р.— Полтава, 1988.— 49 с.) допоможе всім бажаючим ознайомитись із змістом доповідей, заслуханих у Полтаві.

Безперечно, проведення семінару стане

не тільки поштовхом до розгортання археологічних досліджень на Полтавщині та в сусідніх областях, а й буде доброю школою підготовки місцевих кадрів, виховання краєзнавців, трибуною для введення в обіг нових матеріалів, ознайомлення з археологічними знахідками, які знаходяться у численних сільських та районних громадських музеях, стане у пригоді при завершенні підготовки тому «Зведення пам'яток історії та культури» у Полтавській області.

Учасники семінару відвідали пам'ятку археології всесоюзного значення — Більське городище у Котелевському районі, майдан Розрита Могила поблизу Лихачівки під Котельвою, а також ознайомилися з експозиціями музеїв Полтави.

Проведення обласних науково-практичних археологічних семінарів на базі Полтавського краєзнавчого музею, сподіваємося, стане традиційним, і Полтава, наслідуючи Донецьк та Чернігів, поверне роль колишнього археологічного осередку на Лівобережжі.

У ВИДАВНИЦТВІ «НАУКОВА ДУМКА» ВИЙДЕ У 1990 Р. КНИГА

Толочко П. П.

ІСТОРИЧНІ ПОРТРЕТИ (ІЗ ІСТОРІЇ ДАВНЬОРУСЬКОЇ І ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПОЛІТИКИ XII СТ.).

16 арк.: іл. (в обкл.): 80 коп.

У книзі розповідається про один із найважливіших і насиченіших подіями періодів давньоруської історії: 30—80-і роки XII ст. Діалектична складність і суперечливість того періоду проглядає крізь портрети історичних осіб, що визначили напрямок політичного життя — Володимира Святославича, Мстислава Володимировича, його сина Ізяслава, галицького князя Ярослава Осмомисла, князів-ізгоїв Бориса Коломановича і Івана Берладника. Нетрадиційність долі, дискусійність багатьох сторін їх біографій надають книзі особливого інтересу і гостроти.

Для широкого кола читачів.
